

Pomembni podatki o učenju in inovacijah z IKT po šolah v Evropi 2011

Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) so se v zadnjih desetih letih razvijale z neizmerno naglico in uporaba IKT v izobraževanju prinaša spremembe v praksi poučevanja, metodah, vsebini in procesu evalvacije.

Z nadgradnjo predhodnih Eurydice publikacij o informacijsko komunikacijskih tehnologijah po šolah v Evropi, se to poročilo osredinja na razvoj uporabe IKT v izobraževanju in na spremembe, ki jih je povzročilo v nacionalnih politikah in praksah, povezanih z metodami poučevanja, vsebino in procesi evalvacije. Proučuje EU ključne kompetence kot tudi napredek prečnih spretnosti in vlogo IKT v tem procesu. Osvetljuje tudi strategije, ki jih države uporabljajo za usposabljanje učiteljev in podporo pri rabi IKT.

Če naj IKT postanejo učinkovito in integralno orodje izobraževanja, sta spremljanje in evalvacija tega procesa neizogibni. Poročilo prinaša pomembno zbirko kazalnikov in vpogledov, s katerimi je mogoče oceniti in izboljšati učinek rabe IKT pri promoviranju inovacij v izobraževalnem procesu in pospeševanju razvoja ustvarjalnosti učencev in dijakov ter njihovih digitalnih kompetenc. Slednje je eno od prednostnih področij v evropski strategiji Izobraževanje in usposabljanje 2020.

Kaj je Eurydice?

Omrežje Eurydice zagotavlja informacije in analize o izobraževalnih sistemih in politikah evropskih držav. Leta 2011 ga sestavlja 37 nacionalnih enot, umeščenih v 33 držav, sodelujočih v Programu vseživljenjskega učenja EU (države članice EU, države EFTA, Hrvaška in Turčija). Delo omrežja koordinira in upravlja Izvršna agencija za izobraževanje, avdiovizualne vsebine in kulturo, ki ima sedež v Bruslju. Agencija vzdržuje zbirke podatkov in pripravlja publikacije.

Vse Eurydice publikacije so brezplačno na voljo na spletnih straneh

<http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice>

in na spletnih straneh Eurydice Slovenija:

<http://www.eurydice.si>

Elektronski naslov: EACEA-Eurydice@ec.europa.eu

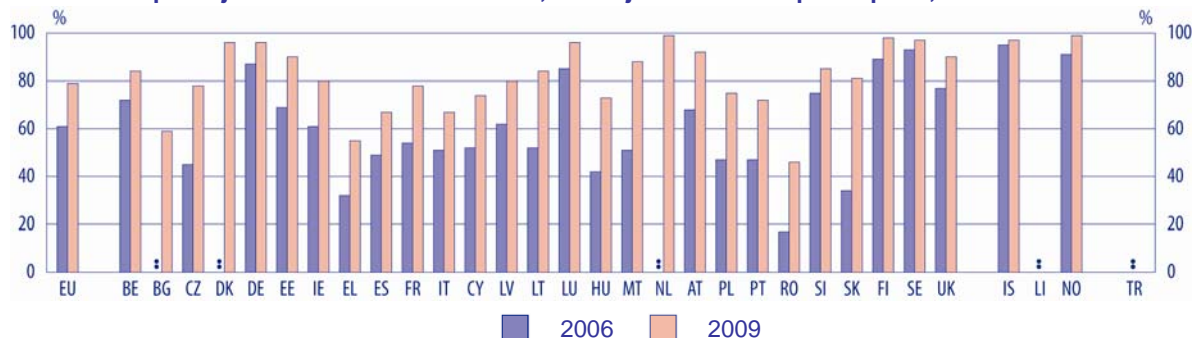
RAČUNALNIKI IN INTERNET SO VEDNO BOLJ DOSTOPNI, VENDAR JE UPORABA RAČUNALNIKA DOMA ZA ŠOLSKE NAMENE ŠE VEDNO SORAZMerno MAJHNA

Do leta 2009 se je odstotni delež gospodinjstev z vzdrževanimi otroki, ki imajo v lasti računalnik in dostop do interneta, poviševal v vseh državah. Znatno se je povečal se je celo v državah z razmeroma nizkim BDP na prebivalca.

Najnovejši podatki iz raziskave PISA 2009 razkrivajo, da učenci doma uporabljajo računalnike predvsem za zabavo in le redko za delo, povezano s šolo.

V Evropski uniji skoraj dvakrat toliko učencev vsaj enkrat tedensko brska po spletu za zabavo, kot ga uporablja za šolsko delo (83 % za zabavo in 46 % za šolsko delo). Z le malo nižjim skupnim številom je enak vzorec mogoče razbrati tudi pri rabi elektronske pošte, ki jo 67 % učencev uporablja na splošno vsaj enkrat na teden, toda le 37 % za šolsko delo.

Gospodinjstva z vzdrževanimi otroki, ki imajo doma dostop do spleta, 2006 in 2009

Vir: Eurostat, Statistika informacijske družbe (podatki pridobljeni decembra 2010)

OSREDNJE OBLASTI SPODBUJAJO IKT KOT ORODJE ZA POUČEVANJE IN UČENJE, PRI NJENEM UVELJAVLJANJU PA JE ŠE VELIKO VRZELI

Čeprav IKT kot predmet ali kot orodje za poučevanje priporočajo v skoraj vseh državah, podatki mednarodne raziskave razkrivajo drugačno podobo prakse v razredu.

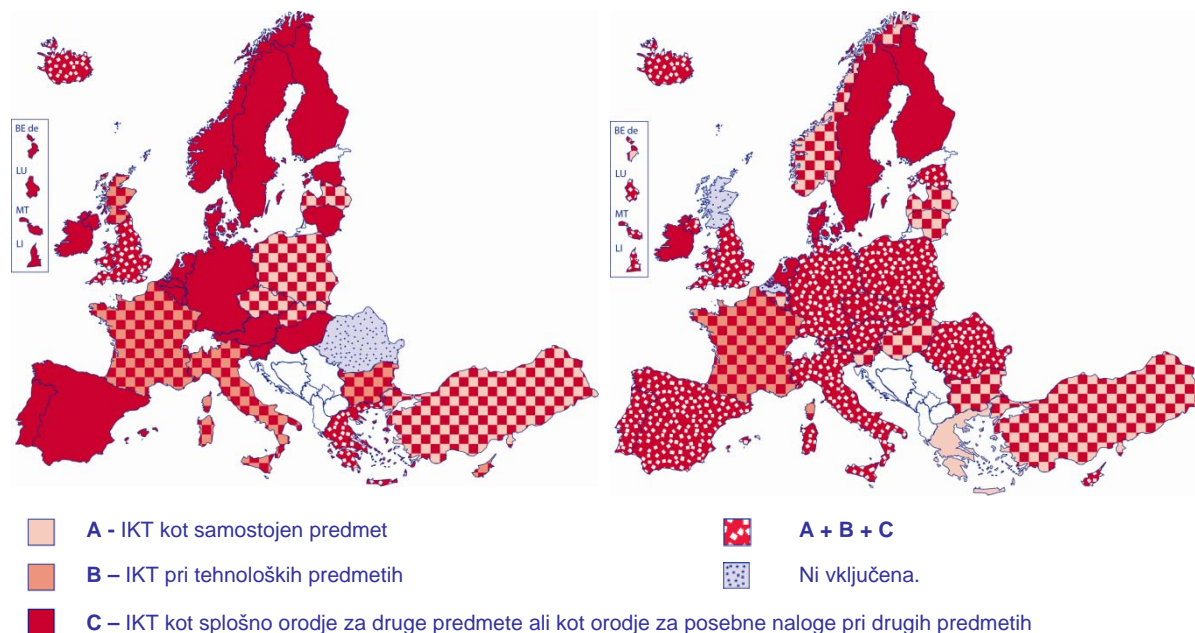
Po podatkih raziskave TIMSS 2007 je pri pouku naravoslovja v povprečju približno 60 % učencev evropskih držav imelo učitelje, ki od njih niso nikoli

zahtevali, naj uporabijo računalnik za učenje naravnega pojava s simulacijo in 51 % jih je imelo učitelje, ki niso nikoli zahtevali, naj uporabijo računalnik za izvedbo znanstvenih postopkov. V osmem razredu je v povprečju približno 50 % učencev imelo učitelje, ki nikoli niso zahtevali naj uporabijo računalnik za katero od obeh dejavnosti.

Razporeditev učnih ciljev IKT pri pouku, kot jo priporočajo uradne smernice za primarno in splošno sekundarno izobraževanje, 2009/10

Primarna raven

Sekundarna raven

Vir: Eurydice

MANJŠE NEENAKOSTI MED ŠOLAMI V IKT OPREMI, NA POUK PA ŠE VEDNO VPLIVA POMANJKANJE IZOBRAŽEVALNE PROGRAMSKE OPREME IN PODPORNEGA OSEBJA

V evropskih državah je po podatkih raziskave PISA 2009 najmanj 50 % učencev v šolah, v katerih je na voljo en računalnik na vsaka dva učenca. Ti podatki kažejo, da so se razlike med šolami v zadnjih desetih letih pomembno zmanjšale. Leta 2000 je bilo v različnih državah od 25 do 90 učencev na računalnik.

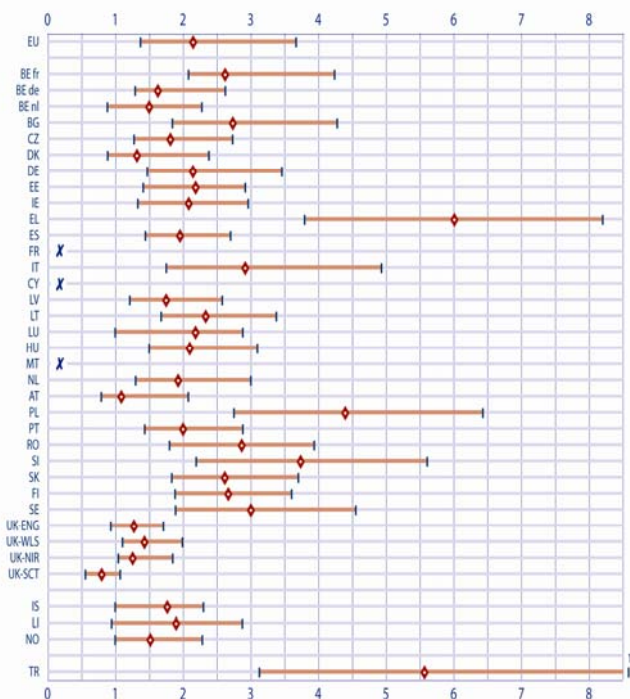
V povprečju ima med urami matematike skoraj 55 % učencev v četrtem in 45 % v osmem razredu na voljo računalnik. Medtem pa so ravnatelji, ki so sodelovali v mednarodni raziskavi TIMSS 2007, poročali, da je neustreznost ali pomanjkanje programske opreme in pomanjkanje podpornega osebja za IKT močno vplivalo na pouk 40 % učencev pri matematiki in naravoslovju.

X Države niso sodelovale v raziskavi.

Vir: OECD, podatkovna zbirka PISA 2009

DDistribucija razmerij števila učencev na računalnik v šolah, ki jih obiskujejo 15-letni učenci, 2009

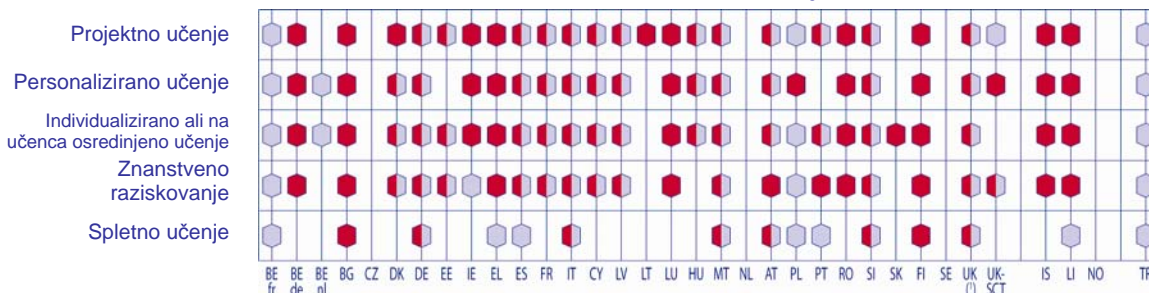
EVROPSKE DRŽAVE SPODUJAJO ŠTEVILNE INOVATIVNE METODE POUČEVANJA, KI TEMELJIJO NA AKTIVNEM IN IZKUSTVENEM UČENJU

Velika večina evropskih držav priporoča ali predlaga številne inovativne pedagoške metode, pri katerih se učenci učijo tako, da je snov čimbolj povezana z njihovim predznanjem, izkušnjami in interesi. Nadalje se lahko učinek teh metod poučevanja izboljša z rabo IKT z namenom povečati zavzetosti učencev in izboljšati njihove dosežke.

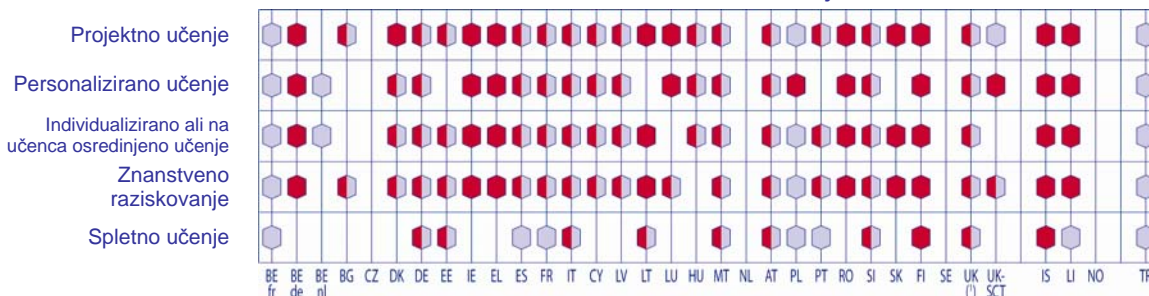
V večini držav, kjer v uradnih dokumentih priporočajo ali predlagajo inovativne metode poučevanja, zagotavljajo tudi podporo šolam in učiteljem, in sicer z nasveti ali pomočjo pri izvajanju novih metod.

Priporočila, predlogi ali podpora za rabo inovativnih pedagoških metod na primarni in splošni sekundarni ravni izobraževanja, 2009/10

Primarno izobraževanje

Sekundarno izobraževanje

Vir: Eurydice

■ Priporočila ali predlogi

■ Podpora

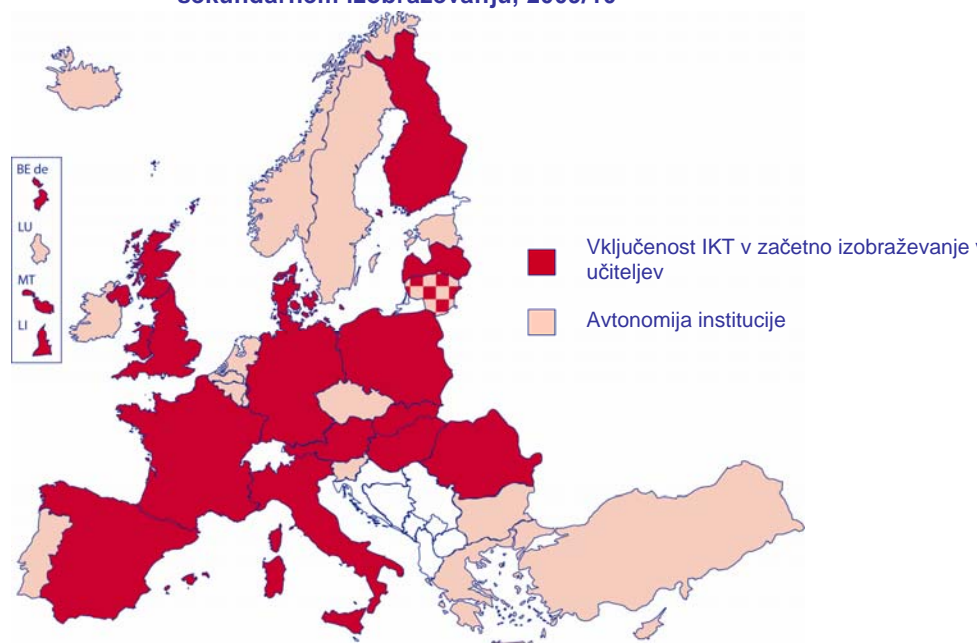
UK (?) = UK-ENG/WLS/NIR

UČITELJI SI PRIDOBIMO ZNANJE IN SPRETNOSTI ZA POUČEVANJE IKT V ZAČETNEM IZOBRAŽEVANJU, MANJ PA PRI NADALJNJEM POKLICNEM IN STROKOVNEM IZPOPOLNJEVANJU

Predpisi v nekaj več kot polovici evropskih držav določajo, da je IKT vključena med znanja in spretnosti, ki naj bi jih učitelji pridobili v začetnem izobraževanju. V vseh ostalih državah pa imajo visokošolske institucije avtonomijo, da se odločijo o tem, ali bodo vključile IKT v začetno izobraževanje učiteljev. Poleg tega vse evropske države, razen Danske in Islandije, poročajo, da je usposabljanje za razvoj znanja in spretnosti iz IKT stalni sestavni del centralno ponujenih programov za nadaljnje strokovno izpopolnjevanje.

Rezultati mednarodne raziskave TIMSS 2007 pa kažejo omejeno stopnjo udeležbe učiteljev v programih za nadaljnje strokovno izpopolnjevanje, namenjenih uporabi IKT pri pouku matematike in naravoslovja na sekundarni ravni izobraževanja (51 % za matematiko in 41 % za naravoslovje). Pomembno nižja pa je stopnja udeležbe na primarni ravni izobraževanja (25 % za matematiko in 16 % za naravoslovje).

Predpisi o vključenosti IKT v začetno izobraževanje za učitelje v primarnem in splošnem sekundarnem izobraževanju, 2009/10

Vir: Eurydice

*
* *

Celotno poročilo

Pomembni podatki o učenju in inovacijah z IKT po šolah v Evropi 2011

je dostopno v angleščini, francoščini in nemščini na Eurydice spletnih straneh:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/key_data_en.php

in v slovenskem jeziku na spletni strani Eurydice Slovenija:

http://www.eurydice.si/index.php?option=com_content&view=article&id=5406:pomembni-podatki-o-uenju-in-inovacijah-s-pomojo-ikt-v-olah-v-evropi-2011&catid=102:publikacije&Itemid=367

Tiskane izvoda poročila lahko naročite na naslovu:

eacea-eurydice@ec.europa.eu